Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus de apparitionibus animarum post exitum ea[rum] a corporib[us] et de earundem receptaculis

Jacobus <de Paradiso>

in opido Burgdorf, millesimoquadringentesimoseptuagesimoquinto

Sequitur de tertio scilicet de apparitionibus animarum exutarum

urn:nbn:de:bsz:31-333214

Visual Library

mones mediū interſticiū aeris qđ eſt frigidū et tene-
broſuz. Et viſi ſunt a ſcis tāꝗ apes hoies circuire. ſz et
āgeli viſi ſunt eos a nocumētis prohibētes Et alt ſācťꝰ
paṫ vidit ſup qđdā monaſteriū innumerabiles demo-
nes. et ſup vnā grādez ciuitatē ſolum vnū ocioſuz. Et
dictū eſt illi. Ille vnꝰ ſolꝰ ſufficit temptator ciuitati
huic. qa oēs faciunt eiꝰ voluntatē. in clauſtro vero
rebellizāt demonibꝰ. et ideo multos habent tēptato-
res. Nec ideo demones in aere carent tormētis inferni.
imo ſcđz gloſā ſemp ignez ſecū ferunt. q ignis nō agit
ſcđz vicinitatez locoꝝ ſed ſicut īſtrumētū diuine iuſti-
cie. q̄ iuſticia ꝯſequitᷣ meritum vel demeritū nō locum
¶ Sed ꝗrunt doctores ꝗrto ſententiaꝝ. Ne exute corpo
ribꝰ per quos puniuntᷣ in purgatorio. Ibi diuerſi di-
uerſa dicūt. et nec magna queſtio de hoc eſt facienda
ſed ſolum de hoc curandū eſt ne aliqđ nobiſcū affera
mus ad purgandū. quia nō deerunt tortores. Credo
tam̄ per angelos bonos eas deportari ad loca tormē
torum ſed non eas puniri qa ſunt eoꝝ conciues proxi-
me futuri. Nec etiā per demones. quia iam eorum of
ficium temptandi expirauit. Sed per diuinā iuſticiā
vt eſtimo puniuntᷣ. Licet forte demones poſſunt eſſe
preſentes et quaſi de penis eoꝝ gaudentes. Hoc tam̄
nō diffinio. Hec eſt ſententia richardi de media villa
in ſcripto quarti di. xx. ¶ Sequitur de tertio ſcz de
Experientia et ſcri- appitionibꝰ aiaꝝ exutaꝝ
ptura cogit fateri ꝙ ſpūs tā bonoꝝ ꝙ̄ reproboꝝ
aliqñ veniūt aut mittūtᷣ ad hoies viuētes. vt ſolet p
doctores tēctari. iiii. ſen. di. xlv. Pro qͦ notat petrꝰ de
tharātaſio. ſcđz legē ꝯmūez iuſticie oēs i die iudicij ex
ibūt īfernū vt iudicentᷣ. nullꝰ aūt exibit āte hoc tem
pꝰ de īferno. Scđz vero diſpenſatōz diuinaz ꝯcedītᷣ ali
quos poſſe exire etiā de īferno añ diez iudicij ſcđz dei

beneplacitū propter eruditionez et terrorez viuentiū
nō imppetuū ſʒ ad tēpꝰ. Nā iacobꝰ de voragine in ſer
monibꝰ ſuis dicit ꝙ ariſtoteles poſt mortē ſuā appuit
cuidā diſcipulo ſuo qui reqſiuit qd faceret an adhuc
diſputaret. Reſpondit ꝙ nihil modo ſciret niſi penas
quas ſentire cogeretᷣ. Et auguſtinꝰ dicit eū eſſe dāna
tum ſup pſalmo. Abſorpti ſunt iuncti petre iudices eo
rum. Vbi dicit ꝙ ariſtoteles abſorptꝰ tremet apud in
feros. Itez legitᷣ et famatᷣ de quodā magno theologo
qui pluribꝰ beneficiis eccāſticis dotatꝰ erat. Cui ſuꝰ
eps ſuaſit vt reſignaret aliis vno retento. Qui reſpon
dit. Temptabo ſi cū pluribꝰ bñficiis poterit qs ſalua
ri. Mortuo eodez infra menſem appuit eidez epo ſtu-
dēti quaſi vmbra tribilis cū gemitu dicens. Ego ſum
heu heu miſer iſte magiſter theologꝰ dānatꝰ meīnuz
et ꝑbende nō profuerūt mihi. Et addidit q̄rens ab epi-
ſcopo. Eſt ne aliquis viuēs ſup terrā. Reſpondit epus
Quomodo tu tantꝰ clericꝰ iſta q̄ris vt tā cito mundū
credis finitū. Nā defūcti naturalia ſcʒ ingeniū et me-
moriā nō amittūt. Ait defunctꝰ. Certe inqt exq̊ defun
ctus ſum tāta infinita multitudo aīaꝝ corruit in infer
num ꝙ tot hoīes nō credidi viuere in mundo. Prete-
rea tantꝰ eſt dolor et anxietas in dānatis. ꝙ nihil peni
tus retinēt in memoria niſi ſenſuz doloris. Et pro vna
die videtᷣ nobis ꝙ arſerimꝰ mille ānis. Hec memorie
cōmdanda ſunt et nulla obliuione delenda. Si tn̄ veri-
tas militat pro iſto fateor me talia legiſſe et apd̄ mul
tos famata. De numero vero btōꝝ frequent legimus
in omelíis gregorii et in. iiii. dyalogorū appuiſſe ſcōs
petꝝ et paulū et alios ſcōs i ɔſolationē fideliū. et aīn-
mas eoꝝ ad celū pduxiſſe. Et auguſtiꝰ dic̄ in libro de
cura pro mortuis habenda de ſancto felice martire. q̄
ciuibus nolanis viſibiliter apparuit. cū a barbaris op

pugnarentur. Sic etiã credendũ eſt de aïabꝫ que
in purgatorio ſunt q̃ aliq̃n ſcḋm diuinã ꝑmiſſionem a
ſuis receptaculis egreſſe aſpectibꝫ hominũ appent. n̄
tam̄ quãdocunqꝫ aut quotienſcunqꝫ volunt. et hoc ad
ſuffragia expetẽda. aut ad viuos amonendos. vt ex p̄
cedentibꝫ clare patet. Nã dicit auguſtinꝰ in p̄fato li
bro de matre ſua. Si rebꝫ viuentiũ vterent᷑ aïe mor-
tuoꝝ. vt de aliis taceã meipſum pia mater mea nunq̃
deſereret. q̃ dũ viueret t̄ra mariqꝫ me ſecuta eſt. Sed
cur taꝫ raro appent viuentibꝫ. videt᷑ mihi ꝙ forte me
rita vel demerita eaꝝ vel hominum viuentium hoc im
pediunt. vel forte ſi crebriꝰ apparerent putarent᷑ ſole
ille ſaluãde vel dãnande ſic apparentes. Etiam propt̄
fidem viuentium ne illa euacuaretur. que eſt de inuiſi
bilibus. Dixit enim abraam ad diuitem poſtulantem
vt lazarꝰ mitteretur ad quinqꝫ fratres ſuos. Habent
moyſen et prophetas. audiant illos. Etiã expedit eas
aliquando apparere. ne putetur deus oblitus viuoꝝ
vel nullaꝫ gerere curam de mortuis ſeu viuis. Sed an
ſit peccatum petere vel deſiderare vt aïe ſe viuis p̄
ſentent. Reſpondetur. Omne mortale peccatum eſt
ſaltem contra caritatem ſiue contra precepta dei pre
cipientis. Et hoc in preſenti non apparet. ſi non ex le-
uitate aut vanitate. ſed ex pia intentõe ad ſciendum
ſtatum alicuius amici. vicini. aut benefactoris. ſeu pa-
rentum: procedat. ut ſuffragia eis impendantur ad ci
tius liberandum de penis. Et hoc apparet ex eo ꝙ aĩ
me defunctorum ſponte ſe viuis oſtendunt ſiue repre
ſentant ut dictum eſt pro ſubuentione. cur ergo non
poſſet a deo hoc peti. Et hec eſt ſententia ſancti tho-
me. Nec hoc ẽ tẽptare deũ. q̃a fit propt̄ utilitatẽ aïaꝝ
nec alio modo ſciri p̄ot niſi p reuelationẽ. Nec fit pro
pter lucrũ tẽpale. nec intendit ſumere experimentum

an deus hoc poſſit facere an nō. ſicut filii iſrahel in deſerto deū tēptauerūt. Sȝ hoc petitᷣ vt deꝰ ꝗ pōt etiaȝ velit. Nec eſt contrariū illi prohibitioni. nec a mortuis inqras veritateȝ. qa hoc nō ſupſticioſe nec diuinando nec deū temptādo nec vane inqritᷣ ſȝ fideliť et vtiliter veritas indagatᷣ. ¶ De locis vero vbi ſe iſti ſpiritꝰ ſoliti ſunt ꝑſentare uiuentibꝰ. non puto poſſe dari determinatā regulā. qa hoc nō cadit ſub arte humana. ſȝ exiſtit in ſola uolūtate dei. cꝰ ratio nō eſt inqrenda alia niſi qa ipē ſic vult fieri. ſicut nec de aliis quoꝝ ratō in ſcripturis non ɔtinetᷣ. ut cur in uno loco fiūt miracula et in alio non. et cur aliquos chriſtus ſanauit et aliquos non. In iſtis ſicut augꝰ dič ad plebeȝ yponenſeȝ nullꝰ pōt ſcrutari ɔſiliū dei. Poſſet tñ uideri ratio cōgruentie. ut propť aliquoꝝ merita uel demerita aliq̄ aīe citiꝰ uel tardius liberentᷣ de penis. ideo ibi aliq̄s appere ubi citiꝰ ſuffragia ꝑcipere ab amicis poſſent. aliq̄s vero in locis occultis productiꝰ puniri vbi nulla niſi omnia ſuffragia ꝑciperēt. Credendū eſt em̄ multoꝝ imꝑfectoꝝ aīas citius liberari a penis purgatorii ꝗ ſecū parua purganda portauerūt. ꝙ aliquoꝝ ꝑfectorum aīas ꝗ ſecū purganda plura attulerūt et tardiꝰ liberantᷣ. pꝰ liberationē tñ eoꝝ multo excellētiꝰ in celo remunerantᷣ ſcd̄ȝ dicta doctoꝝ. qa citiꝰ liberari a penis et amplius premiari non ſemper pari paſſu currūt qa alia et alia reſpiciunt. Unde multo felicior cenſetᷣis ꝗ tardiꝰ liberatᷣ et excellētiꝰ ꝑmiatᷣ ꝙ alter econuerſo ꝗ citiꝰ liberatᷣ et minꝰ remuneratᷣ. qa vnū eſt temporale et accidentale. aliō ꝑpetuū et eſſentiale. Unde ſicut dicūt doctores qlibet āteꝙ vellet carere minima portione glorie in celis potiꝰ vellȝ om̄es penas mūdi vſqȝ in diem iudicii tolerare. Neqȝ em̄ ſemper in locis vbi peccauerūt credendū eſt aīas puniri vt ꝑcedentia

probant.lic; hoc aliquādo legatur factū fuiſſe. Vbi-
cunq; tam̄ ſunt pene eas ſequunt᷑ .ſicut dicim⁹ de de-
monibus q̄ infernū id eſt penas inferni ſemp̄ ſecū por
tant. De tempe vero appitionis aīaꝝ q̊ ad eaꝝ re
uelatōꝫ credo q̄ hoc iteꝝ pendeat ex diuina volūtate
lic; frequenti⁹ legam⁹ tempe noctis tales factas pro
pter q̇etatōꝫ ſenſuū exterioꝝ.et curaꝝ ſecularium ceſſa-
tōez.qn̄ homo magis eſt capax ipſaꝝ ac magis diſpoſi
t⁹ Jdo de abraā iacob et daniele legim⁹ q̄ tempe no
ctis facte ſunt reuelationes. Danielis.ii. Tūc danieli
per viſionem nocte reuelatū eſt miſteriū. Sicut et na
buchodonoſor regi eodez capitulo. Et ioſeph ſimilit
geneſis.xxxvii. Similit pharaoni regi egipti. Sz hoc
non eſt de neceſſitate ſz ꝯgruitate. Reperiunt᷑ em̄ etiā
tēpore diei ſe aīe reuelaſſe ac oſtendiſſe. Quantū aūt
eſt ad ſe ipſe ſemp parate eſſent ſe oſtēdere propt ce
leriorē liberatōꝫ. Apparent aūt diuerſis modis. Non
q̇dem ſemper in corpore aut in effigie corporali.ſicut
demones legunt᷑ i aſſumptis corporib⁹ apparuiſſe.vt
in vita ſci martini legit᷑ .ſz inuiſibilit.vt ſolū ſon⁹ vox
aut ſtrepit⁹ percipiat᷑ a viuentib⁹.ſcz percuſſio proie
ctio ſibilatio aut ſternutatio gemit⁹ luct⁹ aut plāct⁹
aut plauſio manuū.vt attentos reddāt hoīes ad inq̄-
rendū et reſpōdendū. Vnde credit᷑ q̄ in locis ſepara-
tis ab hominib⁹ nō ſe oſtendāt ſaltē iſta cauſa ſcz libe
rationis.q̇a ceſſante cauſa ceſſat et effect⁹. lic; i locis
ſeorſuz poſſunt puniri vt dictū eſt. Et q̇a n̄ eſt propor
tio inter aīaz viuentē in corpore et aīaz exutā a corpo
re.ideo ſemper cū terrore apparēt viuentib⁹. Nec mi
rum.q̇a etiā ſci āgeli n̄ niſi cū t̄rore magno etiā ſcis ap
paruerūt.ſicut grego.in omelia quadā teſtat᷑ de quo
dam ſancto moriente.pro cui⁹ aīa deducēda āgeloꝝ
chori percepti ſunt a circumſtantib⁹.qui pene omnes

[illegible]

terrore percussi fugierunt. Et daniel scūs viso angelo pauens corruit in faciem suā. et languit et egrotauit per plures dies. et nihil in eo remansit viriū. danielis viii. et. x. Ideo forte nō omib9 hoib9 expedit idifferenter talib9 reuelatoib9 interesse. nisi valde fortiter cōplexionatis. q non defacili terrent. qa per experientiā puto scire q aliq visis istis aut locis penalib9. icurabilez icideruīt ifirmitatez. Oportz ergo dispositos esse tā in corporis cōplexione q i aīe purgatōe. q de his iuestigare volūt Et de hoc p9ea videbit. Nec tn̄ negandū qn quq3 visibilit appēt tā aīe puersoȝ q iustoȝ. Nā legit de qdam monali asperā vitā in vigiliis ieiuniis ac orōib9 ducente. q tricesima die suo cōfessori nigerrima et horribilis appuit. Cui cōfessor. Nos te putabamus scāz. quomō nūc sic appares. Que se dixit dānatā propter vanitatē et supbiā. qa nullā sibi similē existimauit omes iudicādo. et super omes se extollēdo. idō ad infima cecidit nunq redimēda. Qd etiā de aīab9 in purgatorio existētib9 fieri nō est icredibile scz q apparēt aliqn visibilit Unde ex forma apparendi facile apprehēdi potest an sint aīe iustoȝ seu reproboȝ. Cur autem aīe sic acbissime puniūt p9 egressuz a corpore Rationem ponit richard9. Primo qa aīe ille nō retardātur mole corporis. ideo vehemētissime desiderant deū videre et ei vniri per fruitionez. et quāto intensi9 est alic9 desideriū ad rem tāto maior est pena si differtur. Nā scim9 ex philosophia naturali q mot9 naturalis in principio est remissus et i fine intensior propter naturale desideriū pertingendi ad tminū ad quem in q mobile qescit. vt patet in casu lapidis deorsum. Et iiii. de celo et mūdo habet q mot9 naturaliū fit per lineā breuissimā vt mobile citi9 veniat ad locū naturalem. Sic in p̄senti de aīab9 p9 egressum q naturaliter

appetūt diūgi ſuo principio ſcʒ deo maxime q̇a videt
temp9 diūctionis aduenisse niſi aliq̇d obſtet. Item ex
eo. q̇a tāto maior eſt leſio quāto maior eſt leſionis ap
p̄hensio. ſicut delicati pl9 affligūtᷣ p paruas penas q̄
groſſi ruſtici p magnas. Et aīe exute exiſtentes in pe=
nis ſūt fortioris app̄henſionis q̄ dū erāt permixte cor
poribꝰ. q̇a iā ſūt puriores q̄ p̄9. Item q̇a tota leſio et
ſenſatio leſionis ī corpore cauſatᷣ ab aīa vt patʒ. q̇a p9
ſeparationē corp9 nihil ſentit. igitᷣ ſi aliq̇d ledēs agit
in animā ipſā maxime affligit p9 ſeparatōeʒ. Iteʒ q̇a
p9 egreſſū foꝝ iudicii mutatū eſt. q̇d foꝝ multo pena
li9 eſt q̄ foꝝ militātis ecclīē. igitᷣ grauī9 ibi puniuntᷣ
Etiā ille ignis icōparabilit mag̃ actiu9 eſt q̄ ignis p̄=
ſens. Nā videtᷣ velle btūs auguſti9 q̄ ſicut ignis picti9
ſe habet ad veꝝ igneʒ. ſic p̄ſens ignis habet ſe ad ignē
infernalem vel etiā purgatorii. q̄ſi nulli9 ꝯparationis
Et tñ cuilibʒ videtᷣ q̄ ḡuiſſime puniretᷣ ſi ferrū candēs
in manu aut in alio membro ad tp̄us vni9 medie hore
aut min9 tolerare deberet Sʒ heu hōies hoc paꝝ per
pendūt. In ſeq̄ntib9 tñ deo donāte habebitᷣ quomo=
do iſte ignis p̄caueri poteſt. ¶ Seq̇tᷣ de q̈rto. v. et
vi. ſcʒ de inq̇ſitorib9 ſeu expimētatorib9 harū aīaꝝ. et
quomō expediat eos eſſe diſpoſitos. Et de ceremoniis
p̄cedentib9 ad iſtā expergentiā. Et de interrogatōib9
ab aīabus faciendis.

DOcemur ex ſac̈ ſcriptura
ñ caſu nec ī oīmeʒ euentū fcās fuiſſe reuelatōes ſe=
cretoꝝ diuioꝝ. nec īdifferent cuilibʒ q̄litcūqʒ diſpoſito
ſʒ ſub certis modis et certis pſonis. Et hoc etiā exper
gentia quotidiana docʒ. Nā non oīb9 ſe rep̄ſentāt aīe
exute nec oīb9 reſpōdēt. ſʒ inter multos vix vni eoꝝ. ſi
cut ꝺptū eſt. Et ad hoc videndū prout valeo aliis tra
dā ſine p̄iudicio alioꝝ. Legi9 viris ſcīs vt patriarchis
et prophetis reuelatōnes factas. vt abrae yſaac iacob

ignis inf lis q̄ ignis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg